

MIKLYA LUZSÁNYI
MÓNICA

VÉRVONAL

ÉTIENNE
KÖNYVE

MÓRA

VÉRVONAL

ÉTIENNE
KÖNYVE

MIKLYA LUZSÁNYI MÓNICA

V É R V O N A L

**ÉTIENNE
KÖNYVE**

MIKLYA LUZSÁNYI
MÓNKA

Móra Könyvkiadó

Borítóterv: Müller Péter

A regényben szereplő versek Miklya Zsolt alkotásai.

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása - beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánossághoz közvetítését - szigorúan tilos.

A kiadó könyveit kedvezménnyel megrendelheti
webáruházunkban:
www.mora.hu

© Miklya Luzsányi Mónika, 2022

© Móra Könyvkiadó, 2022

1.

A KAPUN KÍVÜL

Azon az estén, amikor Étienne-t elvitték a SaS-ok, a kutya, Bernie ugyanolyan kitörő örömmel fogadta hazaérkeztekor, mint kölyökkorától fogva mindig. Behemót testével körbejárta, megnyalta a kezét, és várta, hogy gazdája megsimogassa a fejét. Mivel a fiú nem reagált, hozta a labdáját, és lerakta a lába elé.

- Hagyj most, Bernie - mondta fáradtan Étienne -, nincs kedvem játszani.

A kutya bánatosan leült a küszöbre, de azért reménykedve nézett rá. Étienne megpaskolta a fejét, ennyi legalább kijár neki, a szokásos üdvözlő mozdulat, hiszen a kutya hozzá van kalibrálva, úgy tekint rá, mint valami istenre. A fiú hozzáértette a csuklóját az érzékelőhöz. Most már kezdte megszokni, hogy az Első Vervonalat jelölő nagy, arany 1/1 helyett egy sárga kör jelenik meg a kijelzőkön, újra meg újra szembesítve őt bizonytalan státuszával. Korábban fel sem tűnt neki, hogy a Kontinensen minden a csuklóba ültetett identitásponntal működik, erre csak akkor döbbsent rá, amikor a sárga kör először villant fel előtte a LED-panelen, és egyik pillanatról a másikra elérhetetlenné váltak számára a hétköznapi élet legegyszerűbb dolgai is. Az egyetem-

re be se teheti a lábát, de még egy plázába vagy egy moziba se. Ezen a napon is, hiába keresgéltek, az egész belvárosban nem találtak olyan kávézót, ahova a barát-nőjével, Rouge-zsal együtt ő is beülhetett volna. Végül a lány vett két dobozos kávé az automatában, mert Étienne a bankszámlájához sem tudott hozzáférni. Azt tervezték, hogy majd megisszák valamelyik parkban. De a park bejáratánál tovább nem jutottak, mert a bizonytalan státuszúakat a közparkokból, pihenőligetkekből is kitiltotta a Rendszer. Így aztán Rouge kocsjában itták meg a kávé. Amióta meghekkelték az identitását, a Saint-Martin-i ház maradt számára az egyetlen hely, ahonnan nem tiltották ki, ahova nyugodtan bemehegett. Ahol még mindig embernek érezhette magát.

Most azonban nem nyílt ki az ajtó. Vijjogva csapott fel a vészjelző, a bejáratot lila reflektorok világították meg. A biztonsági rendszer azonnal aktiválta a hálót. Étienne tudta: amíg nem iktatják ki a biztonsági rendszert, a háló foglya marad, és legfeljebb két méterre tud eltávolodni a bejáratától.

- Mi a fasz? - nézett értetlenül a lila reflektorokba, aztán rávert az ajtóra. - Apa, apa, kapcsold ki a riasztót! Újra kell kalibrálni ezt a szart!

De a ház néma maradt.

„Már csak ez hiányzott! - rogyott le a fiú a küszöbre. - Nincsenek itthon.”

A bíbor paszományosoktól jött, aznap volt az utolsó vizsgálata, fájt minden tagja. Fáradt volt, és kimerült. Tömegközlekedési eszközt nem használhatott, de még

a saját kocsiját sem, így gyalog ment el a Malomig – a kormányzóság tudtával és engedélyével oda vették be magukat az Őrzők. Kifelé alig egy óra alatt megtette az utat, de visszafelé, éjszaka három órába is beletelt, mire hazaért. Annyira elcsigázott volt, hogy alig tudta magát hazavonzolni. Nem kívánt mást, csak egy fürdőt és az ágyát. Le akarta mosni magáról a mocskot, ágyba bújni minél hamarabb, hogy megfélemezhesen a nap folyamán történekről. Arra akart ébredni reggel, hogy minden rendbe jött, elkapták azt a szar alakot, aki ellopta az azonosítóját, aki miatt már hat hete szenved. Akkor majd minden jó lesz újra, olyan, mint régen, amikor az Első Rend Első Vervonalához tartozott. Szinte látta maga előtt, ahogy visszamegy majd a Malomba, és Pierre pofájába röhög:

– Basszátok meg a rohadt vizsgálatotokat! Szart se ér. Visszakaptam az identitásomat.

A riasztó vijjogása az agyába vágott, elhagyta minden ereje. Szinte eszméletlenül zuhant a küszöbre, a kutya mellé.

– Apa... Viv... Nem tehetitek ezt velem... Engedjete be...

A kutya a kezét nyalagatta, majd mivel a fiú nem reagált, mellé bújt. Meleg volt a szőre, és puha. Étienne átölelte Bernie nyakát, arcát beletemette a bundájába. A kutyájához simult, és végre szabadjára engedhette a könnyeit is. Talán el is aludhatott.

A SaS-ok szirénáira riadt, ahogy megálltak a ház előtt, és berúgták a kaput.

Kábán nézett az aranysisakosokra. Csendőröket várt, azok szoktak a riasztásokhoz kijönni, ha nincsenek otthon a tulajdonosok. A csendőrökkel sem lett volna könnyű dolga, bizonytalan a státusza, és bár a lakcíme még mindig ugyanaz, ha bejelez a háló, nem sokat ér az aktív lakcímkód. Az apjának kell igazolnia, hogy nem illetéktelen betolakodó. A kontaktpanelje sem működik, nem tudja felhívni, Viv sincs itthon, hogy igazolja, nem betörő, valóban itt lakik immár huszonkét éve a Delacœur-villában. A csendőrök esetében sem tudta volna kivédeni, hogy bevigyék az őrre, amíg el nem érik a szüleit, de attól, hogy egy éjszakát megint a SaS-os házban kell töltenie, összerándult a gyomra. A fiút előntötte a gyűlölet, a félelem és a fájdalom, amikor meglátta, ahogy a kerti ösvényen megvillannak a szárnyas sisakdíszek. Sohasem gondolta volna, hogy egyszer idáig jut. Gyerekkorában olyan akart lenni, mint ők, a rendvédelem hivatásos katonái, ezért is jelentkezett a katonaiskolába. A Saint-Sang-ban világossá vált számára a fajvédelem fontossága, és eszébe sem jutott, hogy egyszer ő lesz a Rend ellensége, őt viszik be az őrre, és sorozzák meg a gumibotokkal. Álmában sem gondolta volna, hogy ennyire törékeny a Rend-szer, azt pedig még kevésbé, hogy éppen őt hekkelik meg, az ő státuszát lopja el egy rohadt kívülálló, hogy az első rendbeli identitásával jusson be a Kontinensre, arra kényszerítve őt, hogy „bizonytalanként” próbáljon életben maradni, az idegenrendészet sasszárnyaitól rettegve.

Amikor először vitték be a SaS-os házba, nem volt gond, csak a falhoz állították néhány órára, nem használták a gumibotokat, mert megjött az apja időben. A katonaiskolában megedződött, néhány óra vigyázás meg se kottyant neki. Akkor viszont, amikor másodszer kapták el, már előkerültek a gumibotok is, mert hiába értesítették az apját, sokáig nem jött érte. Azon az éjszakán ki akarták verni belőle az igazságot, hogy ő valójában kívülálló, vagy egy harmadrendbeli, aki ellopta egy első rendbeli identitását.

- Basszátok meg! - üvöltötte Étienne. - Engem hekeltek meg! Értitek? Engem!

De nem hallgattak rá, egészen addig verték, amíg végre meg nem érkezett az apja.

Tudta, most is ez lesz, hamarosan újra az őrsön találja magát, a fal mellett. Szíve szerint elfutott volna, ám a biztonsági rendszert még nem oldották fel, nem tudott elmozdulni az ajtó elől. A kutya azonban megérezte gazdája feszültségét, és tette a dolgát. Az édes, nyugodt Bernie, aki fél szemére vak volt már, akinek kisgyerekként a hátán lovagolt az összes Delacœur gyerek és persze minden barátjuk, a jó öreg Bernie úgy vetette magát a fekete egyenruhásokra, mintha a pokol katonái törtek volna be Saint-Martin álmos kertvárosába. A SaS-oknak persze nem jelentett gondot egy kutya, még akkor sem, ha a bergenhallti pásztor majd száz kilót nyomott. Egy jól irányzott gumibotütéssel földre terítették. Étienne-nek nem volt információja arról, milyen erősségűre kalibrálták a SaS-ok a

gumibotjukat, de ha olyanra, amelyet az egységekben ők is használtak, akkor nem kell sok, és Bernie végleg kimúlik.

- Ne, ne bántsák! Az én kutyám! - kiáltotta, mintha ez bármit is javítana Bernie helyzetén. A rangidős SaS elvigyorodott. Arrébb rúgta a kutyát, és a küszöbön kuporgó fiú fölé magasodott:

- A tiéd? Akkor nem botot érdemelne, hanem egy golyót a koponyájába.

Étienne tudta, nem érdemes vitatkozni, így is elég rossz a helyzete, menteni kell, ami menthető.

- Nézzék... - A hangja megremegett. Gyűlölte ezt a hangot. Idegen volt, ismeretlen. Eddig soha nem félt. Akkor sem, amikor az Őrzőkhöz felvételizett, az első bevetésén sem. Akkor sem remegett a hangja, amikor az egyetemen Monstrénál vizsgázott emberi jogokból, pedig az kemény vizsga volt, tudta mindenki, elég csak egy paragrafust eltéveszteni, és repül az ember kifelé. Paragrafus pedig volt vagy ezer, minden rend minden vérvonalára több száz. Akkor sem remegett a hangja, amikor először bevitték a SaS-ok. Csak a második igazoltatásnál hallotta meg ezt az ismeretlen, vékony, szinte könyörgő hangot, akkor, amikor Rouge-t is be akarták vinni. - Egyszerű félreértés történt - próbálta magyarázni. - Meghülyült a rendszer, vagy valami. Én itt lakom. Étienne Delacœur vagyok, Jérôme Delacœur és Agnès Delacœur fia, húgom Yvonne Delacœur, öcsém Benoît Delacœur, itt lakom ebben a házban. Ellenőrizték csak, ez a villa Jérôme Delacœuré, Első

Rend, Első Vérvonal. Elég felhívniuk az apámat, megmondja, ki vagyok...

- Már megtette - mondta vigyorogva az aranysisakos. - Egy rohadt kívülálló vagy, nem más.

A fiú értetlenül rázta a fejét. A szó váratlanul érte. Rosszabb volt, mint a bizonytalan státusz. A kívülállónak bevonták az aktív IP-jét, és rövid úton kirakták őket a Kordonon túlra.

- Kívülálló? Én? Az apám nem mondhatott ilyet!

- Pedig már bent is van a SaS-os házban, és intézi a kitoloncolásodat. És persze megkért minket, hogy takarítsunk el a küszöbéről.

A SaS mondatai jobban fájtak Étienne-nek, mint az ütések odakint a Malomban. Összegörnyedt a fájdalomtól, és artikulálatlan hangon üvöltött:

- Nem, az nem lehet! Nem lehet, hogy az apám...

Az ütés hátulról érte. A SaS-ok terepjárójának hangját alig hallotta, csak Bernie vonítása visszhangzott a fülében még sokáig. Mert a kutya, amikor meglátta, hogy elvonszolják a gazdáját, összeszedte utolsó erejét, és addig rohant a terepjáró után, amíg össze nem esett.

Az őrson már ott ült az apja. Nem nézett rá, csak bólintott, és az identitáspontját hozzáérintette a digitális nyilatkozathoz.

A fiúból kitört a kétségbeesés:

- Apa! Miért?! Miért?! Hiszen a fiad vagyok!

A férfi szeme keményen villant a SaS-ok felé, ahogy odavágta a mondatot:

- Soha nem voltál az. - És hátat fordított a fiúnak.

- De a fiad vagyok! Apa! A te fiad! Érted?! A tiéd! Étienne!

A férfi meg sem fordult, a fiú azonban még a helikopterben is csak üvöltözött tovább. A SaS-ok egy erős gumibotütéssel hallgattatták el. A Kapun kívül tért magához. Egy vénember talált rá, és ő még akkor is csak a nevét hajtogatta.

- Étienne Delacœur vagyok, Jérôme Delacœur és Agnès Delacœur elsőszülött fia... Vagyok Étienne Delacœur...

- Ne ragaszkodj magadhoz! - simogatta végig a férfi egy vizes kendővel a fiú lázas homlokát. - Engedd el a neveket! Megcsalnak mind.

A fiú felnézett rá, és mindössze annyit mondott:

- Csak Bernie nem... Egyedül ő maradt hűséges hozzám.

Étienne napokig lázasan vergődött Horác barlangjában, de még lázalmában is kattogott az agya, próbálta megérteni a helyzetét. Gyerekkorában hallotta, a szülők néha azzal ijesztgetik rakoncátlan gyerekeiket, hogy hívják a SaS-okat, és kiteszik őket a Kapun, a Kordonon túlra. Az iskolában a gyerekek között is terjedtek rémisztő történetek, hogy ha nem viselkednek jól, akkor a szüleik kitagadhatják és elvitethetik őket a SaS-okkal. Időnként valóban eltűnt egy-egy gyerek az iskolából, és ilyenkor félve súgtak össze:

- Elvitték a SaS-ok. Kítették a Kapun.

De valójában nem vették komolyan a dolgot, az egész nem volt több jóleső borzongásnál.

Az anyja halála után azonban többször felriadt éjszaka a félelemtől, hogy jönnek a SaS-ok, és kiteszik a Kordonon túlra. Étienne egyébként is félt az apjától. A férfi mindig mogorva volt vele, rideg. Sohasem bírta a gyengeséget, annak bármiféle jelére arrogánsan reagált. A felesége betegségét is nehezen viselte, alig-alig látogatta meg a kórházban, az utolsó napokban meg egyáltalán nem ment be. Csak a kisfiú ült ott a széken, és szorította az anyja kezét a végső pillanatig. Az aszszony halála után az apja, ha lehet, kerülte Étienne-t.

- Rá se tudok nézni - csípte el egyszer az apja és a nagyanyja beszélgetését. - Irritál minden mozdulata.

A nagyanyja sem kedvelte őt soha, Étienne nem csodálkozott hát a válaszán.

- Ez a gyerek Agnès mániája volt - felelte az öregasszony. - Nem is tudom, miért engedték neki - mondta vádlón. - Előre tudni lehetett, hogy hiába minden... A legegyszerűbb lenne kitenni a Kapun.

Étienne-t szíven ütötte nagyanyja mondata, több szó azonban nem esett a dologról, az apja sohasem fenyegette azzal, hogy kirakja a Kapun. Éjszakánként, gyerekkori rémálmaiban így is előjött ez a félelem. De elhessegette magától a gondolatot. Valójában a Saint-Sang-ban szembesült azzal, hogy ehhez joguk van a szülőknek, bár persze csak a felsőbb rendek tagjai tették meg néha. Az alsóbbrendűek ragaszkodtak a kölykeikhez, mert ők még a hagyományos terhességet és szülést választották. Bioetika órán úgy tanították, valami ősi babona az oka, hogy nem élnek a programozott

megtermékenyítés, a DNS-manipuláció és az inkubátoros kihordás lehetőségével. Nyilvánvaló, hogy ezért is korcsosulnak el egyre inkább az alsóbbrendű fajok. Amellett, hogy a programozott szülés jóval kényelmesebb és biztonságosabb volt, a DNS-manipulációval a gyerek alapvető külső tulajdonságait is megrendelheték a szülők. Legbiztosabban a szem-, haj- és bőrszínét tudták befolyásolni, az arckarakterét, a testfelépítését akár egy fénykép alapján is képesek voltak rekonstruálni a manipulátorok, de a belső tulajdonságokba még nem tudtak biztonságosan belenyúlni, mivel a személyiség kialakulásában nemcsak az öröklött tényezők, hanem a külső ráhatások, a tanult minták is erősen meghatározóak. Arra pedig senki sem tudott garanciát vállalni, hogy a legyártott gyerekeket a személyiség-fejlődésüknek leginkább megfelelő hatások érik, így a felesleges vitás helyzetek elkerülése végett a Genetikai Intézet, az IGDV csak a külső jegyek legyártását vállalta. Ezért előfordulhatott, hogy a gyerek szép volt ugyan, de undok vagy buta, így nem kínlódtak vele a szülők, leselejtezték, és rendeltek egy másikat.

Étienne számára sokáig egyértelmű volt, hogy ő is egy ilyen selejtes példány, mivel az apja elismerését sokáig nem tudta kivívni. Sokkal inkább az anyjára hasonlított: akkor még kicsi volt, törékeny, két hatalmas zöld szemmel, szőkén göndörödő fürtökkel. Kifejezetten angyalarca volt, és szépen metszett vonásai, keskeny orra is az anyját idézte. Az apja vaskos brutalitásából nem sok szorult belé. A kisfiú számára azonban ő volt

az isten, és bármit megtett volna, hogy apja akár csak egyszer is megdicsérje. Sokat dolgozott azért, hogy leküzdje az anyjától örökölt fizikai gyengeségét és túlérzékenységét. De úgy tűnik, van, amit nem lehet akarral leküzdni. Mert valószínűleg az apja és a nagymama is tudták azt, amivel ő csak azon az utolsó napon szembesült. Hogy hiába ő a legidősebb fiú, nem fogja továbbadni a Delacœur nevet.

Visszatekintve maga sem tudta, mi lett volna jobb: ha már gyerekkorában elmondják neki, vagy ha marad a brutális szembesülés ott a Malomban. Képtelen volt tisztázni magában a dolgot, mert nem akart arra az esztére visszagondolni, nem akarta látni Pierre vigyorát, ahogy nyújtja felé a kémcsövet, és a többieket, ahogy fenyegetően körbeveszik. Csak Rouge arca volt megnyugtató és kedves. Finoman gombolta ki a nadrágját, vette kezébe a fiú farkát:

– Minden rendben lesz – súgta a fülébe –, meglátod, minden rendben lesz.

De nem lett rendben semmi, a lázalom egyre őrlőbbé vált, amikor kiderült az igazság. Horác barlangjában is újra érezte a vér ízét a szájában, a fájdalmat, ahogy térdre esett. Rouge arca eltorzult a dühtől, eltorzult a hangja is, szinte vijjogott, úgy üvöltött:

– Basszátok jól szájba a gecit!

Még napok múlva, a Kordonon túl, a Vadonban is fájt minden tagja, mozdulni is alig bírt, ami, mondjuk, nem csoda, mert a Malomban is jól megrakták a bíbor pászományosok, aztán a SaS-ok sem kímélték, eszmélet-

lenül lökték ki a Kapun túlra. Akkor még nem is sejtette, milyen szerencséje volt, hogy a vénember azonnal megtalálta, és a barlangba cipelte. Mert a Kapun kívül az első napok a legnehezebbek.

A Kordonon túlra jobbra kisgyerekeket raktak ki a SaS-ok. Néha csecsemőket is, ha a szüleik gyorsan megunták őket. Többnyire azonban két-három éveseket, olyanokat, akik már ki tudták mondani, hogy „én”, hogy „Akarom!”, vagy hogy „Nem!” Ha Horác nem találta meg őket, akkor gyorsan végük lett, mert vagy nekiszaladtak a Kordonnak, és szénné égtek, vagy felfalta őket valami vadállat még az első éjszaka. A nagyobb gyerekek közül is sokan elvesztek már ekkor, ahogy a Vadonban bolyongtak. Belezuhanatak egy szakadékba, vagy végzett velük egy farkas, vaddisznó.

Horác általában a kitett gyerekek hangját hallotta meg először, ahogy az anyjukat szólongatták.

- Sírnak, mint az őzgidák - mondta az öregember. - De az őzsuták válaszolnak a gidák hangjára.

A Kapun kitett gyerekek hangjára egyedül az erdő felelt. Ami csak a mesékben barátságos, befogadó. Vagy még ott sem. Főleg nem éjjel. Amelyik gyerek túlélte az első éjszakát, az jó eséllyel életben maradt még egy darabig. A tél beálltáig biztos, hiszen ha másnal nem, bogyós gyümölcscsel ellátta őket az erdő. Ha szerencséjük volt, maga Horác talált rájuk, vagy az embercsempészek valamelyike, akikben azért maradt annyi becsület, hogy nem hagyták meghalni a gyerekeket a Vadonban, hiszen sokan közülük szintén innen

indultak el. Horác és Claire barlangjában is ott tanyáztak mindig öt-hat gyerek, de előfordult, hogy húsz is. Mikor mennyi, mert az idősebbek általában elhagyták a barlangot, elhagyták a Vadont is.

Horác a gyerekekkel jól elboldogult, bár a tél rendszerint megviselte őket. Meleg szobához szoktak, tavaszra elhullott belőlük egy-kettő. A kisebbekkel ennyi baj volt csupán. Az edzettebbje gyorsan felnőtt Horác és Claire keze alatt. Azokkal már nehezebben boldogultak, akik idősebb korukban kerültek a Kordonon kívülre. Elsősorban kamaszok, akikről lemondtak a szüleik, mert túl problémásnak tűntek. A Kontinensről ifjakat és fiatal felnőtteket raktak ki legritkábban a Kapun, Horácnak azonban velük volt a legtöbb gondja. Szinte kivétel nélkül mind ugyanazon az úton indultak el. Az örületig fokozott tagadás útján.

Egy lányra élesen emlékezett, alig lehetett húsz, csak ült a Kapuval szemben hetekig, nem mozdult.

- A Rendszer nem téved - mondogatta -, hamarosan rehabilitálnak. Kiderül, hogy ki vagyok, és hazavisznek. A Rendszer nem téved...

Claire hordott neki élelmet, vizet. De a lány egy idő után már enni sem volt hajlandó. Csak azt hajtogatta mániákusan:

- A Rendszer nem téved, a Rendszer nem téved, hamarosan rehabilitálnak...

Végül kiszáradt, mert már nem is ivott. Ott halt meg, a Kapuval szemben. Horác temette el, mint mindenki mást is, aki beleőrült a helyzetébe. Mert a tagadás

első fázisában még megcsillan valami remény. Ritka az, aki azonnal tudja, hogy innen már nincs visszaút. Törvényesen legalábbis nincs. Az értetlenséget a düh, a gyilkos indulat váltja fel, ami természetes velejárója az identitásvesztésnek. Akik fiatal felnőttként kerültek a Kordonon kívülre, sokszor megrekedtek saját dühükben, és őrzöngve járták az erdőt. Némelyek Horáchoz is eljutottak, de ha nem tudtak túllépni a fájdalomukon, akkor gyorsan utolérte őket is a vég. Horác hozta fel a testüket valamelyik szakadékból, ahová levetették magukat, vagy szedte le őket egy fa tetejéről, amelynek az ágaira felkötötték magukat.

A dühöt vissza lehet fordítani, de Horác tudta, hogy ebben ő nem segíthet. Még a gyerekeinek sem, akiket pedig éveken keresztül sajátjaként nevelt. A visszafelé vezető utat mindenkinek magának kell bejárnia ahhoz, hogy egyszer majd újra előrefelé haladhasson. Amikor Horác gyerekei kamaszok lettek, szinte kivétel nélkül mindannyian elindultak valamelyik csempészúton a Mezsgyére. Oda eljutni még mindig könnyebb volt, mint vissza a Kontinensre. Értelme sem lett volna visszamenniük, hiszen aki a Kapun kívülre került, annak megszűnt az identitása. Kirekesztettek lettek, a Negyedik Rend legalja, a délieknél is alsóbbrendű faj. Ha valahogy át is verekedték volna magukat a szögesdróton, aktív IP-státusz nélkül már az első ellenőrző pontnál lebuknak. Új identitáshoz pedig csak a Mezsgyén juthatott egy kívülálló.

Horác és Claire tehát tudta, hogy a gyerekek egy

bizonyos ideig maradnak velük. Természetesnek vet-
ték, hogy egy jobb élet reményében egyszer elhagy-
ják őket. A Vadonban ez volt az élet rendje. Néhányan
persze alkalomadtán visszajöttek. Főleg azok, akik va-
lamilyik embercsempész bandához csapódtak. Visz-
szafelé meglátogatták az öreg remetét, aki apaként
gondoskodott róluk, és próbálták rávenni, hogy hagyja
ott a Vadont.

- Ha eljönneél velünk, degeszre keresnéd magad! -
csábították nemegyszer. - Senki sincs, aki úgy ismerné
a Vadont, mint te. Te lehetnél a legjobb kalauz! Kapkod-
nának utánad az embercsempészek, meglásd! Arany-
nyal tömnék ki az irhát a déliek. Minek is maradnátok
itt öregségetekre, ahol nincs semmi, csak vadállatok és
kirekesztett gyerekek?

- Ti is azok voltatok - válaszolta ilyenkor csendesen
Horác, és ezzel a témát lezárták tekintette. - Ki gon-
doskodna róluk, ha én elmennék?